Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Idun räknar nu **minst 40,000 läsarinnor,** spridda öfver hela landet.

IDUN

PRAKTISK VECKOTIDNING FÖR QVINNAN OCH HEMMET.

N:r 11. Fredagen den 16 mars 1888. 1:sta årg.

Byrå:	Tidningen kostar	Redaktör och utgifvare:	Utgifningstid:	Prenumeration sker:
8 Sturegatan 8 (ingång från Humlegårdsg. 19) **Annonspris:** 25 öre pr petitrad (= 11 stafvelser).	**endast 1 krona för qvartalet.** postarvodet inberäknadt. Ingen lösnummerförsäljning!	**FRITHIOF HELLBERG.** Träffas å byrån kl. 9—10 och 4—5. Allm. Telef. 6147.	hvarje helgfri fredag. Sista numret i hvarje månad innehåller en **fullständig mode- o. mönstertidning.**	I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, å Stadspostens hufvudkontor, i de större boklådorna samt å tidningskontoren.

Säg aldrig en liten osanning för att komma ur en stor svårighet!
Fredrika Bremer.

En sak af största vigt

är,

att qvartalsprenumeranterna å Idun med allra första förnya sitt abonnement. I annat fall torde det inträffa, att flere sent kommande abonnenter nu som under första qvartalet gå miste om de första numren. Vi kunna nämligen ej åtaga oss att hålla reservexemplar i oändlighet.

Idun kostar från den 1 april till årets slut endast 3 kronor; för ett qvartal 1 krona.

Många intressanta uppsatser ligga färdiga till införande, och bidrag komma fortfarande flitigt att lemnas af de högt aktade författarinnorna Mathilda Langlet och Eva Wigström (Ave) m. fl.

Den ovanliga framgång Idun haft — antalet läsarinnor torde utan öfverdrift kunna uppskattas till minst 40,000 — visar, att tidningen så att säga fyllt ett behof, och det stigande intresse, som för hvarje nummer kommit den samma till del, tyder på, att belåtenheten varit allmän.

Detta kan ej annat än sporra oss till nya ansträngningar. Också hoppas vi, att tidningen skall varda bättre i alla afseenden, ju äldre den blir.

I förhoppning att under det nya qvartalet återfinna alla våra nuvarande abonnenter och många flere — ty vi taga för gifvet, att de flesta af intresse för den goda saken bemöda sig om att förvärfva nya åt oss — tecknar

med utmärkt högaktning
Redaktionen.

Farbror Gösta.

Af *Ave.*

»Farbror är ju nog så snäll att äta middag hos oss! Det skall bringa oss tomtebolycka, att farbror blir vår första middagsgäst.»

»Er första? Ja, det är ju sant, det är blott åtta dagar, sedan Nils och du höllo bröllop. Tiden har varit mig lång, sedan min fosterson flyttade från mig. — Men hvad har du då till middag, lilla fru Anna?» slog kamrer Ölfver om i en munter ton, då han såg, att den unga frun smittats af hans rörelse.

»Andstek med potatis och sallader samt, till efterrätt, brödpudding med sylt.»

»Det var ju fint. Men soppan?»

»*Soppan?* Sådan tycker jag är öfverflödig, då vi ha två goda rätter och naturligtvis bajerskt öl,» svarade den unga husmodern, som sjelf med omsorg skötte det lilla hushållet.

Till hennes häpnad och förvåning antog gamle farbrors vänliga ansigte ett djupt sorgset uttryck vid hennes svar, och han gick med synbar oro bort och ställde sig att fingra på bladväxterna på blomsterbordet.

Anna visste ej, hvad hon skulle tänka om detta. Hon hade aldrig märkt, att farbror Gösta var någon »matmenniska», och dock visade han formlig sorg öfver att ej få någon soppa till middagen.

»Käre farbror, det är ju lätt för mig att laga till en god soppa; jag har köttsky och hvarjehanda goda saker i handkammaren.»

»När det är så lätt, hvarför har du då ej en sådan rätt hvarje dag?» Der låg en klang af harm i gubbens fråga.

Anna kunde ej undertrycka ett småleende; det föreföll henne så löjligt, att den intelligente kamrer Ölfver, som var så djupt inne i alla dagens frågor och som egde en sådan fond af äkta kunskap, skulle lägga vigt vid en dylik köksangelägenhet, men med en viss öfverlägsenhet i tonen svarade hon:

»*Hvarje dag*, käre farbror! Det blefve sannerligen ej så lätt, som nu är fallet. Ingenting är svårare att hitta på än just soppor. Herrar tycka sällan om mjölkrätter eller fruktsoppor. —»

»Har *Nils* sagt dig, att han ej tycker om — om annat än öl?» afbröt kamrern häftigt.

»Nej, käre farbror, jag bara förutsätter, att han har samma smak som de fleste män, och då han ej gjort någon anmärkning mot våra middagar, så —»

»Ja, ja, snälla du, gå nu bara ut i köket och gif din jungfru besked, så skola vi sedan i lugn och ro talas vid.

»Herre gud, om jag bara vetat, att Nils tycker om soppor, så nog skulle jag laga sådana!» sade hon nästan ängslig öfver kamrerns häftighet.

Då hon återkom till förmaket, gick den gamle mannen fram och åter på mattan med ett både oroligt och sorgset utseende.

»Hör, Anna, du är ju ej någon sådan der pjollrande dam, som ej tål att höra ett ord om lifvets allvar, derest ej detta draperas i något slags estetisk mantel?»

»Jag hoppas, att jag ej är så der pjoskig, farbror.»

»Och du tilltror dig också att med förnuft och eftertanke kunna emottaga den upplysningen, att din man — är — ja, blott är en syndig menniska?»

»Ja-a, men farbror, hvad betyder egentligen allt detta?» Anna gjorde starkt våld på sig för att dölja sin ångest.

»Så så, var ej rädd, min flicka! Hederligare och hyggligare man, än Nils är, skall

det letas efter, men derför skall du också taga vård om din skatt, icke allenast i det stora, utan ock i det lilla. Kom, så sätta vi oss här, barnet mitt, så får jag se in i ditt älskliga, förståndiga ansigte, medan jag talar om min egen, kära förnuftiga hustru!

»Ser du, Anna, min far lefde mycket ute i stora verlden, som det kallas, och ännu mera i affärslifvet, och det i en tid, då det ej ansågs för någon dålig idrott att kunna dricka vänner och bröder under bordet i ett lag af muntra karlar. — Nå, han är död, hvile han i frid!

»Vi voro tre bröder, jag är den yngste, alla buro vi ett farligt arf i blodet. Vår äldste bror, officer var han, stod ej emot, utan blef en drinkare och dog jemförelsevis ung; den andre, fadren till din man, drogs in i samma krets, hvarest vår stackars far skurit sina bedröfliga lagrar, och han — ja, han upprätthöll traditionen om Ölfvingarnes stora förmåga att tåla och bära — rus, begriper du, och vid akademien förde jag också dessa runor med den äran.

»Då blef jag förlofvad. Min kloka flicka kände mycket väl min böjelse, men hon predikade ej och tog ej heller något nykterhetslöfte af en stackars förälskad yngling, som skulle ha lofvat henne allt, utan att ha kunnat hålla stort mera än intet. I den tiden ansågs det mesaktigt att sky kamraternas dryckeslag; det är kanske något bättre nu vid universiteten. Min Helga ingaf mig blott den tanken, att jag skulle söka mig en praktisk verksamhet i stället för att gå och vänta på befordran i ett embetsverk. Och så kunde vi snart gifta oss.

»Utan att många ord voro spilda emellan oss om saken, visste jag, att Helga hyste sådan afsky för druckna personer, att jag under vår trolofningstid noga aktade mig för att låta henne se mig i ett sådant tillstånd, och nu, då vi voro gifta, kände jag på mig, att hennes natur var sådan, att hon rent ofrivilligt skulle fattas af vämjelse för en man, som ej kunde beherska sina lägre drifter. Men hur jag skulle gått i land med mina goda föresatser, i fall jag på egen hand fått utkämpa striden, det tror jag mig veta.

»Min kära, lilla hustru kände ingenting annat om den då knapt gryende qvinnofrågan än det gamla, att hon skulle vara sin man till en hjelp — ett ord, som för mig alltid har inneburit ett erkännande om qvinnans öfverlägsenhet i sedligt afseende. — Och Helga blef mig också en hjelparinna mot de ärfda begären.

»Blott en enda gång talade vi två om detta, men då var det gripande allvarsord från en hustru, som kände föräldrars ansvar mot det slägtled, som efter dem skall kämpa lifvets stränga kamp; men endast en aning sade mig, att hon redligt skulle stå *mig* bi i min hårda strid. Jag unge, lycklige, tanklöse man, inte tror du, Anna, att jag då förstod, hur noga hon kände till hela mitt väsen? Nej då, jag bara kände, hur frestelsen att »ta ett glas» mer och mer förlorade sitt tag öfver mig. När den kom, tog alltid min tanke sin tillflygt till vårt trefliga hem, der hon till middagen väntade mig med någon god soppa, som genast kom mig att glömma min förfärliga trängtan efter spirituösa drycker. Underligt nog — eller snarare helt naturligt — tänkte jag långt mindre på de fasta rätterna än på supanmaten, då jag började längta efter middagen. Och så visste jag, att hon aldrig en minut lät mig vänta på maten, denna olidliga pinande väntan, då kroppen kräfver sin rätt och utöfvar ett så stort herravälde öfver själen; denna retsamma väntan befriade hon mig helt och hållet från att förnya bekantskap med.

»Huru många gånger under min ungkarlstid hade ej kokerskans och husmoderns förenade tanklöshet att låta oss unge män jemt och ständigt vara utsatta för denna väntan, drifvit oss till att dricka bajerskt öl eller taga måltidssupen med tilltugg på något värdshus! Nu skulle jag betraktat ett dylikt steg som en grof förolämpning mot min lilla punktliga hustru.

»Vi voro ej rika, och hon skulle aldrig ha kunnat hafva ett så godt bord, i fall jag ej slutat upp med allt värdshuslif; nu räckte hushållspenningarne alltid. Jag misstänker dock nu, att Helga hela det första året med afsigt lagade bättre och finare mat, än jag varit van vid under mitt förra hvardagslif; senare, då jag var i stånd att äta nästan all slags mat, reglerade hon så småningom matsedeln.

»Men något godt var der alltid på vårt bord, till dessert saknades aldrig frukt, och innan jag gick på kontoret, fick jag en god kopp kaffe. Du kan tro mig, Anna, då jag säger, att det var soppan och frukten, som i synnerhet varit medel till att hjelpa mig i striden mot ärfda anlag, hvilka universitetslifvet på ett sorgligt, men vanligt sätt utvecklat.

»Helga ville aldrig höra talas om, att hon fullgjort annat än en enkel, naturlig pligt, då hon på detta sätt sörjde för mitt välbefinnande; men en gång letade jag dock ur henne, att hon, redan innan hon lärt känna mig, hade ägnat ett formligt studium åt denna sorgliga fråga. Dels hade hon läst goda skrifter om helsolära, dels hade hon lärt af lifvet sjelft. Hon iakttog nämligen, att arbetarnes hustrur sällan lagade någon ordentlig mat och nästan aldrig soppor. Följden blef, att männen måste, för att få ner den torra maten, hjelpa till med bränvin, öl eller svagdricka; detta senare naturligtvis blott af brist på »bättre», och så blef krogen dem snart en rent af nödvändig förfriskningsort.

»Hos medelklassen återfann Helga samma förderfliga matordning, blott med den skilnad, att det stekta fläsket var utbytt mot någon kötträtt, och att ölet aldrig saknades på bordet. Men så saknades ej heller mannen många aftnar på värdshuset, och för hustru och barn måste jemt läkare anlitas. —

»I vårt hem har, som du vet, din man vuxit upp. Hans sjukliga, ärfda anlag ha blifvit undertryckta, hans kropp är frisk, men — Ja, Anna, nu vet du, hvarför jag med sorg såg, att du ej vet, till hvilken omfattning en hustrus — jag vill ej säga pligt, utan kärlek och omtanka kunna sträcka sig.»

Anna svarade blott genom att med en trofast blick lägga sina händer i farbror Göstas.

»Blott en fråga, farbror,» sade hon efter en stunds tystnad. »Nils har väl ungkarlsvänner?»

»Ja visst, och jag gick just hit för att fråga, om vi — jag, som enkling, räknar mig också till enslingarne — om vi ej snart få en liten fin fest hos unga herrskapet? Bjud du hit dem af dina flickbekanta, som du värderar; är der någon förnuftig, treflig fru, ung eller gammal, i ditt vänskapsläger, så mycket bättre. Nils har äfven ett par vänner, som äro äkta män; dock, *deras* fruar taga vi ej med, förr än vi bli litet mera bekanta med deras skaplynne, ty då ett ungt hushåll grundlägger sin umgängeskrets, skall det akta sig att blott låta gammal konvenans råda. —

»Ja så, du måste ut till soppan! Vänta, hör du, Anna! Köp ett par apelsiner; förändringen i matordningen är naturligtvis för farbrors skull, och om du och Nils finna den samma behaglig, behåller du den — du förstår!»

Anna nickade småleende åt den gamle, men den djupa vigten af hennes husmoderliga kall grep henne nu för första gången, då hon åter stod i det prydliga köket för att tillreda middagen åt den från sitt arbete återvändande maken.

Några råd till både unga och gamla hustrur.

Vid Iduns första pristäfling belönad med *hedersamt omnämnande.*

I en tid, då vissa förf. bedöma skapelsens herrar med så stor skärpa, bör väl äfven någon försöka att mana litet godt för de anfallna, oaktadt deras många fel och brister. Den, som eger någon kännedom om männens natur, vet nog, att godhet biter bättre på dem än att »sätta hårdt mot hårdt». Det är endast diamanten, som kan slipas med sitt eget stoft, men äkta män äro ju ej i allmänhet några »sköna juveler» ... Således har jag, som redan för ett par år sedan var silfverbrud, för länge sedan kommit till den slutsatsen, att man icke bör väcka det sofvande lejonet. Håll derför undan barnen, om din man af en eller annan orsak är vid dåligt lynne, och motsäg honom aldrig i deras närvaro! Se noga till, att knappar ej felas i hans skjortor och »inexpressibles»! Laga alltid, att måltiderna serveras vid utsatt timme, och plåga honom aldrig under deras njutande med jeremiader öfver pigor eller annat husligt elände! Rynka ej på näsan, när han röker i salongen eller oförmodadt bjuder spelfrämmande!

Låtsa sofva, om han kommer sent hem, eller skratta i kapp med honom, om han är »lifvad»! Om du ibland *vill* och *måste* säga honom någon mindre behaglig sanning, så bör du passa på, då han är lugn och bekymmerfri; vid sådan sinnesstämning tager han bättre räson och ger sig tid att tänka efter, om du har rätt. Är han dig otrogen, ja, då fordras af dig det stora offret att försaka dig sjelf. Visa hvarken sorg, bitterhet eller en ömhet, som han icke förtjenar, men försök att vara mildare, flitigare, vackrare och behagligare än någonsin. Fördubbla dina omsorger för hans trefnad och välbefinnande i hemmet, och är karlen ej ett vilddjur i manlig hamn, så skall du kanske snart kunna vira honom om ditt lillfinger! — — —

»Men», frågar du, älskliga läsarinna, »har du då sjelf alltid skickat dig så der värdigt och förträffligt i alla äktenskapliga förhållanden?» Ödmjukt svarar jag med skaldens ord:

»Anfangs wollt' ich fast verzagen,
und ich glaubt' ich trüg es nie,
und ich hab' es doch getragen, —
aber fragt mich nur nicht *wie.*

B. S.

Hemma och ute.

Kejsar Vilhelms frånfälle är den tilldragelse, som under den förflutna veckan sysselsatt hela verlden. Oaktadt man ju på grund af kejsar Vilhelms höga ålder — 91 år — ju när som helst kunnat vänta hans bortgång, kom dock underrättelsen om, att den verkligen inträffat, som en öfverraskning — detta väl allra mest derför att man nästan varit öfvertygad om, att den gamle kejsaren, hvilken på grund af den svåra sjukdom, som drabbat honom, skulle skatta åt förgängelsen före fadern.

Som ett ljus slocknar för en vindpust, så slocknade ock kejsar Vilhelms lif, lätt och nästan omärkligt. Och vid hans bår står sörjande ett helt folk, ett af jordens mäktigaste folk, och blickar med bäfvan mot en oviss framtid, oviss så mycket mera som en hvar vet, att den nye kejsarens lif så att säga hänger på ett hår. Och med de suckar af den djupaste sorg öfver den gamle kejsarens bortgång och innerlig tacksamhet för hans stora lifsgerning, som i dag höjas vid den öppna kejsargriften, blanda sig derför ock det tyska folkets — nej icke blott dettas, utan allas — varmaste förböner för den nye monarken, för *kejsar Fredrik*. Ar hans värf som Tysklands kejsare i sig sjelft maktpåliggande, så blir det så mycket tyngre under medvetandet, att den plågsamma sjukdom, under hvilken han är hemfallen, när som helst kan afklippa den svaga lifstråden. Den undergifvenhet, med hvilken han hittills burit sitt hårda öde, skall dock säkerligen äfven hädanefter följa honom och gifva honom kraft att med sitt kända redliga allvar egna sig åt sitt höga värf. För hans egen, för det tyska folkets, för den europeiska fredens skull — ty kejsar Fredrik *vill* göra skäl för sitt namn — skola vi hoppas, att beträffande kejsarens helsotillstånd förut rådande dystra farhågor måtte på fullt allvar förbytas till ljusare framtidsutsigter. I denna önskan, i dessa förhoppningar instämma säkerligen utan undantag alla Iduns talrika läsarinnor!

Konungen återkom från Kristiania i onsdags.

Kronprinsparet vistas fortfarande i Berlin och är i dag närvarande vid kejsar Vilhelms begrafning.

Prins Oscars förmälning med fröken *Ebba Munck*, egde, som bestämdt var, rum i går i S:t Stephenskyrkan i Bournemouth. Närvarande voro bland andra drottningen af Sverige-Norge, prinsarne Carl och Eugène, åtskilliga af brudens slägtingar, uppvaktande damer och herrar hos drottningen och prinsarne, medlemmar ur societeten i Bournemouth m. fl.

Angående förmälningshögtidligheterna kunna vi naturligtvis för närvarande ej meddela något närmare. Deremot hoppas vi i nästa nummer kunna lemna en utförligare skildring, som utlofvats för vår tidning af en vid det högtidliga tillfället närvarande person. Tillika vilja vi nämna, att vi förbereda utgifvandet af ett rikt illustreradt festnummer med anledning af prins Oscars förmälning.

Folkfesten för Nordiska museet kommer som bekant att ega rum den 19 april och följande dagar. Ett upprop, undertecknadt af 102 fruar, har utfärdats med uppmaning till allmänheten att efter råd och lägenhet lemna bidrag till den försäljning, som vid nämda fest kommer att ske till förmon för museets tillämnade byggnadsföretag. Att saken är i högsta grad behjertansvärd, lär väl ingen vilja bestrida. Också hoppas vi, att det utsända uppropet måtte bära god frukt. Företaget kan främjas på många sätt. Lämpligt torde det förslag vara, som afser bildandet af smärre komiteer i skilda delar af landet med uppgift att insamla penningar eller föremål, tjenliga att försäljas. Bidrag kunna sändas omedelbart till Nordiska museet.

Fredrika-Bremer-förbundets vintersamqväm eger rum i morgon afton kl. ½ 8 i Frimurarordens lokal, Stallgatan 1. Programmet för aftonen upptager dels musik, dels ett litet dramatiskt skämt i en akt.

Qvinnors deltagande i stadsfullmäktigvalen. Omkring 4,800 qvinnor äro röstberättigade vid de nu pågående stadsfullmäktigvalen. De qvinnor, hvilka önska begagna sig af denna sin rättighet, erhålla alla nödiga upplysningar å den valbyrå för röstberättigade qvinnor, som i onsdags öppnades i huset n:r 10 Vasagatan 1 tr. upp.

Qvinnan och stenografien. Intresset för stenografien har på sista tiden visat sig synnerligt lifligt. Glädjande att omtala synes detta intresse numera äfven börja vakna hos qvinnorna. Sålunda utgjordes å ett nyligen hållet större sammanträde inom Arendska stenografföreningen härstädes de närvarandes antal till en tredjedel af qvinnor. En af dem deltog ock ganska lifligt i diskussionen.

Stenografien tränger allt mer och mer fram, äfven inom affärsverlden, och redan nu hafva de qvinliga kontorister o. d. företräde, som äro hemma i stenografi. Vi vilja derför råda unga qvinnor, som behöfva arbeta sig fram, att lära sig denna konst. Det är ock ett intressant studium.

Qvinnor.

Porträttstudier för Idun af ***Johan Nordling.***

III.

Kerstin.

»Det svaga könet» — så lyder ju ordet; erfarenheten har lärt mig, att det finnes få fraser, som så litet hålla streck i det verkliga lifvet, när dess bistra allvar visar tänderna. Det finnes en motståndskraftig seghet hos qvinnan, som är starkare än styrkan, och som kan bli en makt, för hvilken vi i vördnad blotta våra hufvud, när den paras — som så ofta är fallet — med en sund och ädel moral.

Detta föll mig ovilkorligen in att säga, när jag slog mig ned att skrifva Kerstins historia. Hon läser icke mycket, den goda Kerstin, och »det lärda bokvettet», som hon uttrycker sig, är ej hennes sak. Men skulle hennes klara, blå ögon tillfälligtvis falla på dessa rader, skulle hon vara den första att — hjertligt skratta åt dem. »Kors, hvad herr John börjar gentilt och förnumstigt,» bruste hon ut, och hennes hvita tänder glänste till i ett leende.

Jag har aldrig hört någon menniska skratta så mycket som Kerstin — så mycket och på samma gång så naturligt. Jag tror, att hon skulle kunna skratta vid sin egen graf. Detta klingande, högljudda löje, som alltid ligger till reds på hennes läppar att vid minsta anledning brista lös, har något af ett sprudlande källsprångs bullersamma friskhet uti sig, och äfven när det kommer som allra mest omotiveradt — ty medgifvas måste, att det ibland kommer *grufligt* omotiveradt — så förefaller det dock aldrig störande. Man känner, att det kommer direkt från hjertat, ett stort, naivt hjerta, som icke funnit bättre sätt att uttrycka sig.

Hon har röda kinder, Kerstin, blomstrande som en vinterfrukt, och ögon, som lysa af lefnadsmod; en stor, stark, välväxt kropp, den hon för med en viss omedveten qvinlig behagfullhet, som minner om fin dam, så »fattig torparunge» från landet hon än är, som hon sjelf plär uttrycka sig.

När hon kom till mina föräldrars hus, var hon tjugu år. Hon fick med ens — berättade hon sjelf — en oemotståndlig lust att komma ut och pröfva på lifvet; den grep henne, som hon stod och gick, och den lemnade henne ingen ro vare sig natt eller dag. Beslutet var snart fattadt, och handling och beslut voro ett. Hon packade samman sitt timliga goda — det rymdes allt som allt i ett ganska måttligt knyte — och så drog hon bort från sin fattiga fädernebygd, hem och »bekantingar» och kom till »staden».

Som sagdt: ödet var henne bevåget, och hon behöfde ej länge söka sig om efter bröd. Min mor tilltalades af hennes friska uppsyn och humör, och hon städslades som piga i vårt hem.

»Käraste frun,» sade hon på sitt breda landsmål, »inte kan jag mycket än af de här fina stadssysslorna, men god vilja har jag och hufvud på skaft och krafter, som förslå, och så går det väl bra med resten, när kunskaperna kommer.»

Och god vilja hade hon och bra gick det. Ingen var så läraktig som Kerstin, ingen så tjenstvillig och föga öm att taga uti. Gick det henne till en början emot någon gång i hvardagssysslornas vexlande bestyr, tog hon saken lugnt, skrattade och beredde sig till ny dust. Och när det så småningom gick, gick allt bättre och bättre, genljöd hela huset af hennes munterhet som af en glad sång.

På det viset dröjde det ej heller länge, förr än hon var min mors favorit; och fast än hon min sann aldrig sjelf glömde, att hon var »piga» och »torparunge från landet», blef hon halft behandlad som medlem af familjen, allas skyddsling och allas vän.

* * *

Några år gingo och jag blef student. Jag tillbragte nu mina terminer vid universitetet, men vände under ferierna alltid hem till hufvudstaden och de mina. Kerstins oföränderligt glada och oföränderligt blomstrande ansigte var mig icke minst kärt att för hvarje gång se åter; den första helsningen från hemmet var alltid hennes, der hon mötte mig och min tunga kappsäck vid stationen, min tunga kappsäck med böcker och drygt gods, den jag sjelf knappast förmådde lyfta och den hon med ett gäckande skratt fick ut från expeditionen och behandlade, som hade den varit en påse fjäder.

Stor var derför min förvåning, när jag en jul, då jag kom åter, fåfängt spejade efter henne vid stationen. Var hon sjuk eller hvad stod på? Jag tog emellertid ett stadsbud och kom hem.

På mina ifriga frågor fick jag ett svar, som var egnadt att än ytterligare förbluffa mig.

Kerstin var gift!

Kerstin gift — Kerstin och erotik — det var en sammansättning, som föreföll mig så befängdt komisk, att jag ovilkorligen brast ut i ett gapskratt. Och detta så oväntadt och plötsligt! Icke en rad i de många brefven, som hemifrån sändts mig under terminen, hade beredt mig derpå.

Men ej dess mindre var saken ett faktum, som ej stod att borträsonera. Såsom en gång lusten att vandra ut i verlden kommit öfver henne plötsligt lik en tjuf om natten och ej lemnat henne någon ro, så hade nu äfven kärleken slagit ned i hennes hjerta — en bomb, en blixt från klar himmel som tände det i en eld och låga, de der ej af väntan visste.

Och så kom hon en dag att stånda inför min mor; det friska ansigtet sken af löje — som alltid. Något mindre vanligt och vigtigt bar hon dock på hjertat, ty hon, Kerstin, som aldrig känt hvad bryderi ville säga, tummade nu förläget sin förklädessnibb och hade svårt att finna orden. Efter en kort tvekan kommo de dock, burdus och rakt på sak:

»Frun; jag är kär i Eriksson, och nu ska' vi gifta oss!»

Och så ett klingande skratt till punkt och besegling.

Eriksson var vedhuggare och gårdsdräng, en beskedlig, menlös karl med lingult hår och skäggstubb och ett par fromma ögon. Egentligen var han ett stort barn, som icke rätt förstod att ta' vara på sig sjelf, en slarfver,

för hvilken krogen och glaset lade oöfvervinneliga försåt. Gång efter annan stöp han i backen för fienden, fick bannor och förmaningar af min far dagen derpå, grät (långa karlen!) och lofvade bot och bättring — uppriktigt och af hjertat menadt. Fick så förlåtelse för den gången och — gick bort och syndade på nytt.

När han efter en af sina »olycksdagar», som han sjelf kallade dem, kom upp i köket, vardt Kerstin barsk i synen att skåda och stoppade genast leendet i kjortelsäcken.

»Ni är ett kräk, Eriksson, som inte kan hålla er ifrån det usla bränvinet, och ni borde inte få se hederligt folk i synen. Att ni inte skäms vara karl och inte kunna ta' vara på er!»

Men den stackars Eriksson tar på sig en så olycklig min och ser upp på Kerstin med sina blå, vattniga ögon, trogna och beundrande som en pudels och med ett uttryck af så löjligt undergifven förtviflan, att Kerstin partout ej längre kan hålla skrattet inne. Och han ber:

»Söta, snälla jungfru Kerstin, hon, som är den enda, som har något hjerta för en fattig syndare, hjelp mig hos grosshandlarn, för nu kör han mig bestämdt på porten. Han har varnat så många gånger — ack, ack — och jag *blir* olycklig den här gången, jag *vet* det. Det blir min död, och jag får aldrig mera träffa och se er, jungfru Kerstin, ni, som är den enda, som . . .»

»Se så, Eriksson,» afbryter hon, vänder honom om och skjuter honom ut genom dörren, »jag skall se till hvad jag kan göra. Men kom i håg, att han bättrar sig och blir menniska, för annars så . . .»

Och sju och sjuttio resor blef hon så den arme syndarens böneman inför min far.

* * *

Och ur detta förhållande af naiv beundran på ena sidan och beskyddande moderlighet å den andra sprang till sist kärleken fram med ens. Och *så* talade den öfver Kerstins röda läppar inför min bestörta mor:

»Han är en slarf, Eriksson, och ett kräk till karl. Men jag tar honom ändå, och med Guds hjelp gör jag menniska åf'en, för det ä' inte något ondt uti honom, stackare.»

Och med den energi, med hvilken hon satte alla sina beslut igenom, blef icke förlofningen mera än månaden äldre än bröllopet.

Kerstin flyttade ur köket och ned i den torftiga kammaren till sin nu mera herre och man.

Hon grät, när afskedet togs. Det var första gången någon hade sett Kerstin gråta.

»Tack för all kärleken!» snyftade hon.

* * *

Sju år ha gått sedan dess. De ha varit ett lif af missräkning och bitterhet för Kerstin. Han *var* och *förblef* en stackare, hennes Eriksson, oförbätterlig och ohjelplig, trots de starka händer, som stödde houom. Han föll och restes upp och föll igen — i oändlighet.

Han föll för sista gången i fjor — utanför krogdörren. Det kostade hans rygg, som bröts, och hans lif. De buro honom hem, qvidande och plötsligt nykter. Kerstin mötte tåget i dörren; hennes röda kinder, ännu lika blomstrande röda, blefvo hvitare än snön. Hon förstod allt.

Hon bannade ej. Hur kunde hon banna nu. Hon låg på knä på golfvet vid hans säng och grät heta tårar öfver mannens smutsiga hand. Hon bad, *bad:*

»Käre, käre Eriksson, du *får* inte gå ifrån oss, du *får* inte gå ifrån oss, inte, käre, käre . . .»

Men Eriksson kunde inte stanna längre. Der hann icke läkare till, förr än han var död.

* * *

Jag träffade Kerstin i går. Hennes skratt ljuder ännu lika bullrande friskt, hennes ögon lysa, hennes kinder ha icke blekts. Hon är gjord af någon outslitlig materia.

Ty nog har lifvet *slitit* henne, det må hvar man veta. »Ungarne skrika efter bröd; jag är kråkmor, som skall skaffa,» säger hon. »Ungarne» äro fyra.

Icke svälta de någonsin, icke frysa de och icke ha de något att klaga. Kerstin klagar aldrig — det är klart — hon bara arbetar och skrattar. Men så får hon ock arbeta och taga nappatag med lifvet, som skulle förlama mindre offervilliga armar och offervilligt hjerta. Hon är större och starkare i det tysta obemärkta, denna fattiga fåkunniga qvinna, än de store och starke, som hofvera sig och prisas inför all verlden.

* * *

Jag hoppas många gånger få se ditt glada ansigte åter, Kerstin, och höra ditt skratt klinga . . .

Under drifvan.

Mjuka flingor falla sakta,
Täcka med sin svepdrägt jorden,
Och beklämdt mitt hjerta suckar:
Lång är vintern uti norden!

Hvita flingorna till isar
Frysa hop — till diamanter,
Gnistrande ibland och granna,
Men med hårda, hvassa kanter.

Men jag vet: fast sjelfva kalla,
Skydd de dock åt blommor gifva;
Blommor, som till bättre tider
Slumra lugnt inunder drifva.

Och jag vet: en smula värme
Löser upp dem uti tårar,
Och der nyss var kallt och ödsligt,
Blomstra plötsligt nya vårar.

Så är månget men'skosinne,
Lifvets köld bredt stelhet öfver:
Blomstra kunde det der inne —
Kärlek varm det blott behöfver!

Jacques.

Metod.

Vid Iduns första pristäfling belönad med *hedersamt omnämnande.*

»Hvarför är du så sällan ute och går i friska luften?» frågade ett ståtligt gammalt fruntimmer. »Läser du så mycket?»

»Nej, kära tant, jag har så mycket att göra,» svarade en liten glad, blåögd fru, som nyss pelsat af sig och slagit sig ned i en beqväm gammaldags länstol.

»Tänker du fortfara så hela lifvet igenom?»

»Inte har jag tänkt så der djupt in i saken. Jag gifte mig med en landtbrukare och när det är så mycket att sköta i ett landthushåll, så måste man väl gripa sig an. Huru länge det skall räcka, har jag aldrig tid att tänka på.»

»Men, kära barn, hvad har du då för göromål? Du har ju fullt upp med tjenare och behöfver ju endast lemna fram hvad som skall vara.»

»Der sade tant det! Det är just det der 'lemna fram', som aldrig tar slut. Knappast har jag satt mig ned, förr än någon kommer i dörren: frun, nu skulle jag be' att få det, och nu skulle jag be' att få det.»

»Har du lust att gå med mig,» sade den vördnadsvärda gamla damen med ett blidt leende, »så skola vi göra en rond i mitt hus och se efter, hvad som är oordentligt, efter som jag alltid har godt om tid?»

»Åh, så tant säger! Visst vill jag gå med och se, huru ordentligt allt är. Men det är väl skilnad på en gammal erfaren husmor och en nybörjerska som jag.»

»Visserligen, kära barn, men mycket beror äfven här på metoden. Sedan du sett, om allt är så, som det bör vara, skall jag lära dig den om du vill.»

»Ja, tack!» svarade den lifliga lilla frun.

Och de båda fruntimren genomvandrade kök, skafferi, visthusbod och väfkammare. Öfverallt den största ordentlighet och renlighet!

»Nåå?» frågade den gamla damen, då de åter sutto på sin plats.

»Tant, lär mig!» svarade en ödmjukt bedjande röst, och en liten täck hand med de båda blanka ringarna strök smekande den erfarna gamlas. Denna hade också en gång varit slät och fin och hennes ringar lika nya och blanka. Nu var den skrynklig och ringarna matta, nötta till blott hälften af hvad de varit. Men i st. f. ungdom och fägring talade den liksom hela gestalten om ett helt långt lifs allvar och väl fullbordade arbete.

Man såg och kände, att det gråa håret var en hederskrona.

Enkelt och vänligt svarade hon:

»Först och främst en bestämd plats för allting, så man slipper att gå och söka hvad man skall hafva. Sedan en någorlunda bestämd tid och ordning för de löpande göromålen. Och kanske framför allt annat: *omtanke* samt att i god tid räkna ut hvad som bör ske, så man icke behöfver springa och brådska i sista stund, emedan då både man sjelf och andra få gå många onödiga steg.

»Men jag skall taga ett par exempel, så du förstår mig bättre.

»Om du skall sätta upp en väf, så kommer jungfrun och ber dig om garn, när hon skall varpa. Du går och lemnar fram det, utan att tänka på lim till stärkelse, och följden blir, att du knappast satt dig, förr än du blir besvärad med att stiga upp och lemna henne dylikt. Det är således redan två gånger du gått. Efter några dagar kommer jungfrun och begär svepsked. Du går för tredje gången och lemnar möjligen äfven skedkrok. Så behöfvas väfspjälor till varpningen. Det blir fjerde gången, solf blir femte och väfsked sjette. Sedan den blir iträdd, kommer jungfrun för sjunde gången och ber dig om skytteln. Nu tycker du det kan vara nog sprunget på vindskontoret för den väfven, men så återkommer väfverskan för åttonde gången. Hon hade glömt spännaren. Hvarför inte sjelf lemna fram alltsammans på en gång?

»Eller, kokerskan kommer och begär fram bruna bönorna, som skola vara till middag, emedan de måste sättas på litet tidigt för att hinna blifva färdiga. Efter en stund kommer hon och begär sagogryn etc. till soppan. Du

säger förtretad: kunde inte Karin begärt det på samma gång, så jag fått sitta i fred! Mycket sant, men det är ju du sjelf, som sagt till, hvilken mat det skulle vara, kunde du då inte opåmint lemnat fram till det andra, när hon kom och begärde det första. Du vet ju lika väl som hon hvad det skall vara.»

»Det kan nog tant hafva rätt uti, när det är *en*, som skall hafva alltsammans; men tänk med fotogen, som jag alltid vill fylla på sjelf, så ingen olycka händer: husjungfrun kommer då, köksan då och ladugårdsjungfrun kanske långt fram på förmiddagen, och der får man springa och tvätta sig för hvarje gång.»

»Lilla barn, säg till, att när du kommer ut på morgonen, skola alla lampor, som behöfva fyllas, stå på dordet bredvid skafferiet och du gör dem i ordning på en gång, så är det gjordt med ett besvär.»

»Men det kunna de aldrig lära sig att komma ihåg, vet tant.»

»Låt bara den, som icke har sin lampa der, blifva utan olja den dagen, så svarar jag för, att de nog skola komma ihåg sig.»

»Det har jag verkligen inte tänkt på,» svarade den lilla frun helt förvånad.

»Ja, ser du, der hafva vi just felet,» svarade den gamla och klappade den rodnande kind, som lutade sig fram emot henne. »Vi fruntimmer handla i allmänhet blott för stunden, tanklöst och utan riktig plan, och derför hafva vi ständigt en mängd små bestyr, som upptaga vår tid och irritera vårt sinne. Det är en ständig oro att glömma något, som gör oss nervösa. I st. f. att sätta oss ned några minuter och lugnt öfvertänka hvad vi skola göra, så verkställa vi genast hvad som faller oss i sinnet. Jag mins, när jag en gång var hos en bekant och satt en timme på verandan, huru jag slutligen blef uppmärksam på, att frun i huset så ofta gick i skafferiet, som låg bredvid, men det var ändå ett rum till emellan köket. Jag beslöt att räkna gångerna och ehuru det var många redan innan jag började, så räknade jag dem till *24* på den tiden. Hade hon t. ex. tagit sockret att söta soppan med i en kopp e. d., så hade det gått med en gång emot att gå flere, om det blef för litet. Någon sak kan man taga med sig in på samma gång man tar ut en annan eller flere på en gång.

Saken är den, att man äfven i det lilla skulle söka ordna och handla mera planmessigt än man gör både på landet och i staden. Följden skulle blifva samma ordning med långt mindre oro och besvär. Vår tid skulle räcka till icke allenast för de dagliga bestyren, utan äfven till en promenad ute i det fria för att stärka vår helsa, och först och sist: vi skulle få mera tid och ett lättare sinne till att sällskapa med man och barn.»

Moster Stina.

Brefkort till tant Anna.

Stockholm i mars 1888.

Af förbiseende kom jag i mitt förra bref att uteglömma de personers namn och adresser, hvilka jag är öfvertygad skola med största beredvillighet mottaga och till bästa användande befordra de bidrag, stora eller små, som en eller annan intresserad möjligen kan känna sig manad att lemna till det storslagna företag af sann menniskokärlek, som fått namn af *Asylet Pauvres Honteux*.

Jag skyndar härmed att godtgöra min försummelse:
Fabrikören *G. Lagergren*, Stora Badstugatan 48 A.
Enkefru *H. Fineman*, Drottninggatan 9.
Fröken *Hilda Dahlman*, Smålandsgatan 8.

Hastel. *Guido.*

Teater och musik.

Stora teatern återuppförde i onsdags Siegfrid Salomons komiska opera »Diamantkorset». Den talrika publiken fick här tillfälle återknyta bekantskapen med en af sina gunstlingar, fröken *Vendela Anderson*, hvilken uppträdde i sin gamla glansroll och skördade entusiastiskt bifall, men — ledsamt nog — endast för att på samma gång taga afsked af hufvudstadspubliken. Hennes återgifvande af samma roll om söndag torde vara hennes sista uppträdande härstädes. Som bekant kommer fröken A. att för framtiden bosätta sig i Köbenhavn.

Dramatiska teatern har under veckans lopp bjudit på ej mindre än tvänne pjeser af Goethe, nämligen det nätta stycket »Syskonen», i hvilket en ung skådespelare *hr Skånberg* ej utan framgång debuterade, samt det djupt gripande sorgespelet »Clavigo». Titelrollen i det senare stycket utfördes af *hr Palme*, hvilken dock ej lyckades hålla sig i jembredd med *hr Hillberg* som Carlos. Sistnämde skådespelare hade här fått en roll, i hvilken han hade tillfälle att utveckla hela rikedomen af sitt konstnärskap. Särskildt vilja vi framhålla hans spel i fjerde akten, der han formligen ryckte åskådarne med sig. Ingen älskare af gedigen dramatisk konst borde försumma att se detta äkta klassiska skådespel. Af de öfriga medspelande fyller *fröken Sandell* som den beklagansvärda Marie Beaumarchais bäst sin plats.

Redan nästa måndag är denna teater färdig med ett alldeles nytt program, bestående af Ernst Lundquists 1-akts-bagatell »Småflickor», der hufvudrollerna Lizzie och Eva innehafvas af *fru Hartman* och *fröken Sandell*, samt Kiellands 4-akts-lustspel »Bettys förmyndare», i hvilket flere af denna teaters bästa förmågor uppträda.

Femte symfonikonserten gifves i morgon å Stora teatern och lofvar att varda af synnerligt intresse. Programmet upptager följande kompositioner, alla af Mozart: Konsertaria, sjunges af *fru Carolina Östberg* och *hr Salomon Smith*, konsert för harpa och flöjt, utföres af hrr Lang och Österman, konsert för pianoforte d-moll, spelas af kapellmästaren R. Henneberg, samt Jupitersymfonien.

Vasateatern har med sin senaste nyhet »Lille Karl» gjort ett val, om hvilket man med skäl kan säga, att det för teaterns egen skull varit bäst, om det aldrig skett. Spelet var också på ett eller par undantag temligen underhaltigt. Pjesen har redan efter ett par tre uppföranden strukits och detta med rätta.

En Parsifalafton gifves i qväll för andra gången i den ståtliga Sveasalen. De, som ej bevistade den förra, hvilken gafs den 8 dennes, böra ej försumma detta tillfälle. Under den nitiske kapellmästaren *A. Halléns* skickliga ledning utföres af en betydligt förstärkt orkester förspelet till Wagners »Parsifal», vidare »Frestelsen» ur samma operas andra akt och »Långfredagsstämning» ur dess tredje. Samma stycken utfördes förra gången och detta på ett sätt, som gjorde utförandet till en verklig triumf för den framstående anföraren och hans från skilda håll samlade kapell. De nyssnämda musikstyckena gifvas som illustrationer till ett synnerligen intressant och anslående föredrag af d:r *Carl von Bergen* öfver Richard Wagners dramatiska dikt »Parsifal». Föreställningen i afton inledes i anledning af kejsar Vilhelms frånfälle med Richard Wagners »Kejsarhymn» samt »Marcia funebre» af L. von Beethoven.

Fröken Alma Hultkrantz, den unga framstående sångerskan, gifver nästkommande onsdag den 21 dennes konsert i Hotel W6' stora sal.

Bidrag i alla ämnen mottagas med tacksamhet.

En lifsuppgift.

Berättelse af *Ernst Lundquist.*

1.

Det var en besynnerlig och retsam lätja, som kommit öfver pendylens visare i dag, tyckte fröken Berner. Hon hade, i afvaktan på att klockan skulle bli sex, suttit snart en half timme på sin post vid fönstret, der reflexionsspegeln var anbragt, och haft sin uppmärksamhet delad mellan denna, stickstrumpan, det uppslagna nya testamentet, som låg framför henne på bordet, och pendylen der borta öfver soffan. Och ändå visste hon så säkert, att hennes brorson Erik icke skulle komma en minut vare sig förr eller senare, än han sjelf hade bestämt i brefvet, ty han var punktligheten sjelf. Det tjenade till ingenting, hvarken att titta utåt gatan eller att se på klockan, det visste hon, men hon kunde icke låta bli. Ibland läste hon ett par verser i Romarebrefvet, men hennes tankar ville icke följa med, och hon hade icke sin vanliga makt öfver sig sjelf i dag: eljes då hon af en eller annan anledning var förströdd under läsningen af Guds ord, brukade hon vredgad gripa om sin slappa tanke med två jernhårda, senstarka armar och rista honom, tills hans motspänstighet var krossad, så att han kufvad och lydig följde hennes vilja som en hund. Men i dag —! Hon hade icke ens kraft att känna blygsel och samvetsqval öfver sin svaghet. När hon läste orden: »Godt är dig, att du äter intet kött eller dricker intet vin, ej heller något der din broder stöter sig på,» öfverraskade hon sig sjelf med att hela tiden, medan hon läste slut på kapitlet helt mekaniskt, sitta der och tänka på, om Erik fortfarande vore vegetarian, som då de sist träffades för ett par månader sedan, och om han ännu vore lika ifrig för goodtemplarsaken.

Men nu knäpte klockan till sex, och en fin, skär rodnad bredde sig öfver den gamla frökens vissnade kinder, hon kastade en blick i reflexionsspegeln, och nu såg hon honom komma ett stycke nere på Götgatan, bara några alnar från hennes port. Han gick raskt som vanligt med uppknäpt våröfverrock och cigarr i munnen, och ögonen spelade omkring åt alla håll, som de alltid brukat. Nu vek han af in i porten. Fröken Berner reste sig, slätade med två fingrar till sitt gråsprängda hår, drog ett djupt andetag för att få bugt med sin hjertklappning, som kändes ända upp i halsen, och gick ut i tamburen för att öppna. Men hon lät honom ringa först, hon ville icke visa, att hon suttit och spejat efter honom.

Deras helsning var hjertlig, men utan några varmare utbrott. Han gaf henne ett dugtigt handslag, klappade henne på armen, frågade litet slentrianmessigt, hur det stod till, och steg sedan utan krus in och slog sig oombedd ner i gungstolen. Och då hon svarade på hans frågor, kom det något nästan blygt och mjukt i hennes eljes så sträfva och kalla röst. I början satt hon mest tyst och lät honom prata om sina affärer, om den nya rostugnen han bygt uppe i Gestrikland, och huru han nu af sitt bolag fått det smickrande uppdraget att resa ner till ett af de stora bruken i Småland, der ingeniörerna ej kunde komma till rätta med den nya konstruktionen, utan gjorde den ena dumheten efter den andra, och de ledsamma följderna deraf skulle han nu fara ner och afhjelpa. Och medan han pratade hela hennes lilla förmak fullt med siffror och tekniska termer — bördjern, spettgluggar, rusor och Gud vet allt hvad det var för besynnerliga ord — satt hon och såg på, att han hade blifvit solbränd redan, fast man bara var i början af maj, att hans ljusa helskägg visst hade växt en hel tum, och att han klipt sitt vackra gråblonda hår så nära intill hufvudet, att det såg ut, som om han varit klädd i en tätt åtsittande kalott af finluddig ljusgul silkesplysch. Och hvad han var axelbred och sådana händer! Alldeles samma breda och korta, trubbfingrade händer som fadern haft, hennes käre, för länge sedan aflidne tvillingbror Sten.

»Ja, men nu skall jag inte prata om det der längre,» sade Erik och klappade fastern

på handen, »det kan inte intressera dig naturligtvis. Men jag kan inte tänka på annat. Jag är så uppe i mitt arbete med lif och själ, att jag riktigt måste skratta åt mig sjelf ibland. Det sjuder och bubblar i hufvudknoppen på mig från det jag vaknar och tills jag somnar. Ja, vet du, om nätterna är det visst bara halfva hjernan, som sofver, den andra halfvan ligger och lurar på att få ta' vid, der den slutade på qvällen. Men nu skall jag slå ifrån mig allt det der den lilla stund jag får sitta här hos min kära faster — och det kan inte bli länge, ty klockan sju skall jag möta en tysk ingeniör nere vid Karl Johans staty.»

Fröken Berner kastade en snabb blick på pendylen och sade:

»Då skall jag skynda mig och föra fram hvad jag har på hjertat, så jag inte uppehåller dig för länge. Du skref i ditt bref, som jag fick i går, att du skulle resa nedåt Vestervikstrakten. Och då kom jag att tänka på, att du kanske kunde göra mig en stor tjenst.»

»Nå, det vore roligt, om jag någon enda gång kunde få göra något för min kära faster Henrika, som har gjort så mycket för mig! Men det är väl bara någon småsak, kan jag tro?»

»Beror på, hur man tar det. Du skulle bli ressällskap och beskyddare för en ung flicka.»

Erik gjorde en ofrivillig grimas och sade:

»Ja, bara inte det der uppdraget öfverstiger mina krafter. Du vet, faster, att jag alltid står mig slätt i fruntimmerssällskap.»

»Ja, men det här är bara ett barn det är fråga om — Ingrid, du vet, din syssling, min kusin Kurts dotter, som har varit inackorderad i en prestgård nere i Småland ända sedan modern — ja, du mins nog den der sorgliga historien.»

»Ja visst, ja — och det är väl du, som har betalt för flickungen der nere?»

»Hvem skulle annars göra det? Hon står ju alldeles utan huld och skydd i verlden. Nu har jag emellertid beslutit ta hem henne till Stockholm.»

»Hem — hit — till dig?»

»Ja. Jag har tyckt mig märka på Ingrids bref, att hon längtar efter att komma ut och se något annat i verlden än den der prestgården och dess invånare, som visst aldrig ha kommit i något riktigt hjerteförhållande till henne. Det tycks vara hvad man kallar hyggliga menniskor, ehuru litet för mycket riktade på denna verldens omsorger. Och får Ingrid gå längre der nere, är jag rädd, att hon för hela lifvet skall fastna i den flacka, liflösa van-kristendom, som tycks vara rådande der i huset. Jag har skrifvit och erbjudit henne ett hem hos mig, och hon har antagit tillbudet med tacksamhet, som det tycks. Jag börjar ju också bli gammal och behöfver ha någon omkring mig, som hjelper mig med ett och hvarje.»

»Med att smussla in klädbylten och matknyten i fattigkyffena här uppe i södra bergen?»

»Det och mycket annat. Du vet nog, hur ensam jag är, Erik — eller rättare sagdt, du vet det inte,» sade hon med en liten darrning på rösten.

»För då skulle du komma oftare och helsa på mig, menar du inte så? Kära faster, du vet, hur upptagen jag är af mitt arbete, och att jag nästan ständigt är på resande fot. När jag far igenom Stockholm, hinner jag ju knappast — —»

»Ja, ja, kära Erik, det var inte alls min mening att beklaga mig. — Nu har emellertid en svårighet yppat sig. Ingrid är helt ung och oerfaren, är inte alls van vid att resa och skulle väl knappast kunna reda sig ensam den långa vägen hit från Vestervik. På ångbåt törs jag på inga vilkor låta henne fara, fast det nog vore minst krångligt — det är ännu alldeles för kallt att göra en sådan lång sjöresa, och om hon har ärft Kurts klena bröst — det var efter en lång ångbåtsresa just vid den här tiden på året som hans lungsot bröt ut. Alltså måste det bli jernväg. Men tågturerna äro ju så inrättade, att hon måste ligga öfver i Åtvidaberg, och sedan har hon två tågombyten, ett i Norsholm och ett i Katrineholm. Inte kan den der lilla stackaren reda sig med det, hon, som aldrig har farit på jernväg. Prostinnan, som hemtade henne här i Stockholm för tolf år sedan, har nu inte tid och tillfälle att följa henne hit, och sjelf har jag mycket svårt att vara ifrån för min syskola, om jag också kunde öfvervinna min inrotade motvilja för att ge mig ut i verldsvimlet. Jag har nu en lång tid gått och grufvat mig för den här saken och bedt Jesus upplysa mig, hur jag skulle ställa det, och derför var det alldeles som en fingervisning från honom, då jag läste ditt bref i går och såg, att du skulle passera Vestervik. Reser du sedan norrut igen?»

»Ja, förmodligen direkt till baka till Gestrikland.»

»Du måste således fara igenom Stockholm än en gång inom den närmaste tiden?»

»Så snart jag slutat trumfa in vett i ingeniörskallarna der nere i Småland. Och då skulle jag ta flickan med mig hit till Stockholm, menar faster?»

»Ja, om du vill göra mig den stora tjensten?»

»Naturligtvis, det faller alldeles af sig sjelft. Men dagen för min uppresa kan omöjligen bestämmas nu.»

»Nej, det förstår jag nog. Se här, jag har tecknat upp Ingrids adress på ett papper. Då din resa blir bestämd, skrifver du nog och säger henne, hvilken dag och stund hon skall möta dig vid Vesterviks station. I denna qväll skall jag skrifva och säga till henne, att hon håller sig beredd hvilken dag som helst. Och så telegraferar du väl till mig, med hvilket tåg ni komma hit, så jag får möta er vid stationen och befria dig från ditt besvärliga lefvande bagage?»

»Ja visst — åh, det der skall nog gå bra, faster behöfver inte vara rädd. Jag skall nog hjelpa flickungen med biljetter och pollettering och skaffa henne rum i Åtvidaberg; hon kan få hyra sig in hos en bagarefru, som jag brukar ta in hos, då jag far der igenom; hon har en liten kammare till öfverlopps; jag kan ju bo på hotellet.»

»Ja, tack, det blir bra. När reser du härifrån?»

»På kurirtåget i qväll.»

Det drog en skugga öfver fröken Berners ansigte.

»Då får jag inte träffa dig vidare under den här Stockholmssejouren?»

»Nej, och inte den nästa heller, ty då far jag som en blixt härigenom. Men det blir väl andra tider en gång — när jag har bygt så många af de nya patenterade rostugnarna, att jag kan slå mig i ro och gifta mig och lefva på pengar — då ska vi vara *zuzaback* faster!»

Han skrattade godmodigt och visade två blänkande hvita tandrader, klappade henne på kinden med tillgjord klumpighet och med alla fem fingrarna rakt utspärrade, alldeles som han giort, då han var liten pys, och såg så vänligt på henne med sina skälmaktiga ögon, men det djupa vecket mellan hennes ögonbryn ville icke slätas ut. Hon skakade på hufvudet och mumlade:

»Då har jag i många år legat på Nya kyrkogården. Och det står i Guds hand, om vi träffas *sedan*.»

»Sedan?»

Han förstod icke först, men så gick det upp ett ljus för honom, och han blef litet generad, ty han hade alltid med flit undvikit att tala med sin faster i andliga ämnen. Han såg på klockan, steg hastigt upp och tog sin hatt.»

»Nej, nu är väl min tysk snart på mötesplatsen. Ja, som sagdt, jag skall nog ta lilla Ingrid under mina breda vingar. Det skall inte gå någon nöd på henne. Men hör nu, faster kan gerna skrifva, att hon tar reslektyr med sig på vägen, så jag slipper sitta och prata persilja med henne — jag har glömt bort de der konsterna, medan jag bara umgåtts med smeder och murare.»

»Det skall jag göra.»

»Ja, adjö då och tack för den här gången — jag telegraferar i god tid.»

Ett handslag och så var han borta.

Hon stod der och lyssnade efter hans steg i trappan och kunde icke fatta, att han redan lemnat henne. Hon såg sig omkring i rummet; der på bordet hade hans hatt och handskar legat, och der låg ännu hans qvarglömda, slocknade cigarrstump. Fröken Berner tog den försigtigt mellan fingerspetsarna, lade in den i papper och låste in den i en af smålådorna i byrån. Sedan satte hon sig och såg på gungstolen, der han suttit, och hvars antimakassar han dragit alldeles på sned. I det skicket fick den vara hela qvällen. Och då hon reste sig för att gå och skrifva till Ingrid, kom hon att tänka på, att hon inte ens hade kommit sig för att, som hon ibland brukade, föra handen öfver hans hår — hon undrade just, hur den der plyschkalotten kunde kännas att ta på.

(Forts.)

Förnya prenumerationen så fort som möjligt, på det ej något afbrott i tidningens expedition till Eder må behöfva ega rum!

Från Iduns läsekrets.

Till Iduns läsarinnor!

Jag vågar härmed komma till eder med en erinran om ett godt bruk, som jag hoppas bland eder må finna många anhängare och förespråkare, nämligen, att I för hvarje middag, synnerligast den kalla årstiden, måtte gifva åtminstone ett fattigt, välartadt skolbarn ett mål mat vid edert köksbord. Jag vet, att många af eder förut hafva den vackra seden, och I kunnen säkert intyga, att besväret är ringa, kostnaden snart sagdt ingen, men å andra sidan glädjen och välsignelsen stora nog. Tänken eder blott ett hungrigt barns tillfredsställelse vid tanken på att vid skoltimmans slut få ett varmt middagsmål! Lärarne i folkskolan skola gerna bistå eder vid utväljandet af dem, som äro mest behöfvande.

Måtte min uppmaning falla i god jord!

Anna B.

Skulle det icke möjligen kunna beredas plats i eder ärade tidning till eder vidsträckta läsekrets, ömmande för allt godt, för ett upprop att skydda småfoglar och rapphöns (de senare medels att å rågfälten skotta bara fläckar af några qvadratfamnars yta) under denna kalla och snörika vinter, då marken täckes af ett mer än 2 fot djupt snölager?

Ottilia.

Införandet af denna korta skrifvelse torde vara tillräcklig för att fästa Iduns läsarinnors uppmärksamhet på saken i fråga.

Red.

Helsovård.

Reumatisk värk. Vill man förebygga reumatism, är det nödvändigt att uppmärksamt iakttaga vissa yttre försigtighetsmått. Har man t. ex. i åratal i synnerhet vid stillasittande arbete flere timmar dagligen intagit en och samma ställning eller likaså i åratal haft sin säng stående på samma ställe, så är det naturligt, att den ena sidan af kroppen blir mera uppvärmd än den andra. Sålunda uppstår en ganska stor skilnad, om man ständigt har den ena sidan vänd mot fönstret och den andra mot kakelugnen eller den ena sidan ned i kuddarne och den andra utsatt för den kalla nattluften. Vanligen är man benägen att vända sig bort från ljuset, vända ansigtet mot väggen. Då nu kroppen söker utjemna värmeolikheten, strömma safterna företrädesvis till den mera afkylda kroppsdelen, och om verkningarna häraf icke upphäfvas genom arbete och kroppsrörelse, kommer den styfmoderligt behandlade sidan af kroppen att försvagas och sålunda uppstå, kanske efter flere års förlopp reumatiska smärtor, exempelvis tandvärk i det uppåtvända kindbenet, och dessa smärtor kunna endast med svårighet häfvas, just emedan de så att säga förberedts i åratal. Riktigheten af detta faktum kan en hvar, som redan lider af reumatism, öfvertyga sig om; han kommer nämligen ofelbart att känna smärtan i den sida, som en längre tid varit mest utsatt för drag och kyla.

Toaletten.

Kolpulver är skadligt för tänderna. Det finnes många personer, som borsta och rengöra sina tänder med kol (vanligen björkkol). Nu hafva emellertid framstående tandläkare genom sina undersökningar i detta afseende kommit till det resultat, att kol är skadligt för tänderna, i synnerhet, om man borstar dem på tvären dermed. Ty fast än det särdeles väl rengör dem, åstadkommer det vid ofta upprepad användning små ränder och sprickor tvärs öfver i emaljen, hvarigenom denna lätt kan gå förlorad. Dessutom tränga fina koldelar in i tandköttet, hvarigenom kanterna af det samma färgas blåaktiga eller svarta, och så småningom hopa sig dessa smulor vid roten, der de stundom förorsaka smärtsamma inflammationer. Alla tandpulver af kol och krita böra alltså undvikas. Ett godt tandpulver, som äfven med tillhjelp af en mjuk borste kan användas af barn, är följande af tandläkaren Schlenker i hans Illustrerade tidning för tändernas och munnens vård, förordade: kolsyrad magnesia, pulver af florentisk violrot, 3 gram af hvardera, vidare 3 decigram thymol, 4 droppar pepparmyntolja samt 20 droppar nejlikolja, hvilket allt kan erhållas på hvarje apotek.

Tvätt.

Sätt att tvätta och bleka yllekläder, hvilka gulnat af svettning under begagnandet.* Hvarje husmoder med vilja och förmåga att öfvervaka alla detaljerna af sin hushållning, således äfven tvätt, vet, huru svårt det är att få yllekläder rengjorda, utan att de krympa eller hopfiltas. Mångårig erfarenhet har lärt mig, att det är bäst att tvätta ylle i varmt vatten, men då måste också lika varmt sköljvatten vara i ordning, så att hvarje persedel genast efter tvättningen blir sköljd och urvriden; (strumpor, tröjor etc. böra vridas på bredden, ej på längden). Om man på en gång tvättar flere persedlar, innan man företager sköljningen, så afkylas dessa, innan de komma i det varma sköljvattnet, och just derigenom uppkommer krympning och hopfiltning. Om man deremot, såsom många bruka, tvättar och sköljer i kallt vatten, blir faran för krympning och förtätning mindre, men ej utesluten, ty kläderna behöfva då gnidas längre och hårdare och blifva dessutom, enligt min erfarenhet, ej så mjuka och behagliga, som då man tvättar i varmt vatten. Svårigheten att bibehålla den ursprungliga hvita, vackra färgen återstår alltid. Se här hvad jag i 20 år med fördel dertill begagnat. Sedan kläderna efter sköljningen väl urvridits, upphängas de i en upp- och nedvänd tunna medels fina snören, som man träder genom hål (ungefär ett dussin), borrade i tunnans botten. Tunnan ställes sedan på en stenhäll i tvättstugan eller rent af på bara marken, och man skjuter under den samma in en skyffel eller annat kärl af jernbleck, hvilket man rödglödgat, och hvarpå man lägger ett par händer krossadt svafvel. Ett lakan lägges öfver tunnan för att hindra röken att tränga ut och sedan svaflet, efter ½ timme eller något längre tid, brunnit slut, efterser man, om kläderna äro hvita och vackra; eljes förnyas blekningen. Då denna är färdig, bruka kläderna vara nästan halftorra och snart färdiga till mangling; de böra nämligen manglas, ej strykas, hvaraf alla yllekläder ovilkorligen gulna. Den lilla lukten af svafvel försvinner fort, om kläderna utbredas i varmt rum.

Härvid är att iakttaga, att man ej på en gång får inhänga för många klädespersedlar, röken måste hafva fritt spelrum, eljes blifva kläderna ojemt blekta. *C. F.*

* Vid Iduns första pristäfling belönt med *hedersamt omnämnande.* *Red.*

Matlagning.

Kroppkakor. (Svar till *Agnes A.* i n:r 9.) Ölandskroppkakor af det uräkta slaget äro sannolikt icke mycket smakliga för eder i Östergötland. De äro emellertid ursprunget till de bättre kroppkakor, som lagas i Kalmartrakten, och af hvilkas beredning jag vill söka lemna en beskrifning, ty sådana förekomma till min mans förtjusning på vårt middagsbord hvarje tisdag i fastlagen.

Två hela ägg vispas. Deri hälles 1 qvarter (ursäkta de gamla måtten!) god mjölk. Denna blandning hälles öfver ett potatismos af 3½ skålpund väl halfkokt potatis, som rifvits. I detta inarbetas derefter 1½ skålpund hvetmjöl jemte något salt. Degen lemnas att stå minst en half timme för att jäsa något. Derefter rullas degen och afskäres i smärre bitar, så stora som ett medelstort äpple eller potatis, eller mindre (aldrig större); hvarje bit rundas och i den samma göres en stor fördjupning, ju större dess bättre, och i denna lägges så mycket fyllning, som kan få rum. Fyllningen består af *antingen* 1 à 1½ skålpund god medvurst *eller* ½ skålp. medvurst, ¼ skålp. rökt oxkött och minst ¼ skålp. färsk skinka, alltsammans skuret i små tärningar. Till denna fyllning, som bräckes litet i en stekpanna, bör vara satt något peppar. Degen slutes omkring fyllningen väl, så att den senare kommer i midten, och kakan rullas, så att den blir klotformig. Under tiden har vattnet, tillsatt med salt, fått koka upp. När baket är färdigt nedläggas alla kakorna försigtigt i kitteln, som täckes. Nu koka kroppkakorna vid sakta eld en half eller tre qvarts timme och vändas derunder varligt. När de höja sig till ytan äro de vanligen kokta. Detta kan man för säkerhets skull undersöka med en vispqvist. Kroppkakorna upptagas försigtigt och serveras så varma som möjligt med sås af smält smör. De få icke efter kokningen ligga qvar någon längre stund i vattnet, emedan de då blifva vattniga och lösa på ytan. För att rätt kunna njuta af denna förträffliga maträtt är sålunda ett bestämdt vilkor att — passa på middagstiden!

Öfverblifna kroppkakor användas bäst till frukost följande dag, då de serveras uppstekta.

Stockholmska från Småland.

Bakning.

Brun sockerkaka. En deg tillagas af 1 tekopp söt grädde, 2 ägg, 2 tekoppar mjöl, 2 tekoppar brunt fint stött och torkadt socker, 3 skedar skiradt smör, 1 tesked kolsyradt dubbelt natron samt peppar och kanel. Degen lägges derefter i en med smör smord form, beströs med rifvet bröd och gräddas i lagom värme. *Selma.*

Marängtoppar. 2 ägghvitor slås i ett fat jemte 2 kaffekoppar strösocker och omröres ungefär en qvart, då 1 stor tesked ättiksprit tillsättes, hvarpå det å nyo omröres, tills skeden kan stå i smeten. Härefter ilägges för 15 öre skållad, i strimlor skuren och väl torkad sötmandel, hvarefter degen utbakas i små toppformiga kakor, som läggas på en väl smord plåt och gräddas i mycket svag värme. *Selma.*

Hvarjehanda.

Att rengöra anlupna skedar. Då man ätit löskokta ägg med silfverskedar, antaga dessa dervid lätt en svartbrun färg, som är svår att aflägsna. Ett mycket bra sätt för deras rengörande är att först putsa dem med fint pulveriseradt sot och derefter polera dem med handskskinn.

Läkareråd.

Ruth Qvist. Så vidt vi af er beskrifning af ert onda kunna döma, synes oss det samma ej vara af fariig beskaffenhet. Ni skulle helt säkert ha stor nytta af en längre tid fortsatt elektrisk behandling.

X. Y. Z. 22. Pensla ansigtet tre gånger dagligen med följande blandning: 100 gram *mandelemulsion*, 5 gram *benzoëtinktur* och 5 centigram *sublimat*. Laga dessutom att ni har jemn afföring. — Det bästa »blodrenande» medlet för er torde vara jern och china.

Mina B. Tvätta dagligen med en *sublimatlösning* 1: 1000. Pudra flere gånger dagligen med ett pulver *borsyra* på 20 delar *stärkelse*, samt sök att på lämpligt sätt fästa en större bit vadd, på hvilken ni strött litet af det ofvannämda pudret. — Angående er fotsvett, se råd till Nanna i n:r 3!

Anna J—n. Något säkert medel mot ert onda känna vi ej. Någon lindring torde ni dock kunna vinna genom att emellanåt och alltid, innan ni går ut, ingnida en salfva af 1 del *zinkoxid* på 20 delar *vaselin*.

Fru Hulda. 1). Spruta med en öronspruta qväll och morgon in 2 à 3 sprutor af en ljum *borsyrelösning* (4 delar borsyra på 100 delar vatten). Torka örat väl efteråt med vadd eller bomull, och lägg in litet *ren* bomull, innan ni går ut i kall luft. Visar sig ej häraf bättring, bör ni vända er till en öronläkare för närmare undersökning. 2). Stryk morgon och qväll på såret ett tjockt lager af följande salva: 1 del *salicylsyra*, 10 delar *zinkoxid*, 10 delar *stärkelse* och 20 delar *vaselin*. Torka före påläggandet af ny salfva af såret med litet *ren* bomull.

Annie 19 år. 1). Ett hufvudvilkor för att ni skall bli bättre, är minskning i ert trägna stillasittande arbete. Drick vidare under några veckor hvarje morgon två glas Porlavatten. Lef mest af färsk (ej fet) mat, mjölk och ägg; undvik sötsaker och kaffe. 2). Se råd till Mary i n:r 3!

A - - g. Se råd 1) till Annie här ofvan.

Isidora. Som denna kan upphöra af flere orsaker, så är det omöjligt att ge svar på en så kortfattad fråga.

E. 18 år anhåller om råd för »ibland svagare, ibland starkare värk i venstra sidan». Äfven om upplysningarna varit utförligare än detta knapphändiga meddelande, torde vi ej ha kunnat ge er ett samvetsgrant svar utan undersökning — mycket mindre nu. Ni kan ju försöka ingnidningar af en blandning af 1 del *bolmörtsolja* och 2 delar *kamferolja*.

Eugenia. Ert medel är oskadligt, äfven länge använd. Gör det ej tillbörlig verkan, kan ni försöka det medel, som tillrådts Frågvis i n:r 5.

Vilhelmina. 1). Vårt råd är, att ni under en tid af åtminstone ett par månader *alldeles* låter bli detta och derunder väl sköter er nervsvaghet. Bäst sker detta under sommaren vid lämplig badort. Till dess en gång hvarannan vecka. 2). Nej.

E. H—s. På grund af läkarens uttalanden anse vid det sannolikast, att ni lider af allmän svaghet, och att anfallen bero på luftrörsastma. Försök en tid följande behandling. Drick hvarje morgon ett glas *Emservatten* (artificielt) med lika mycket varm mjölk. Tag till hvarje måltid en tesked af de droppar, som föreskrifvits Sigrid i n:r 7. Lef af stärkande, kraftig föda. När eder andtäppa påkommer, så blanda 30 centigram sönderstötta *stramoniiblad* med litet tobak i en pipa och rök denna blandning. När hostretningen blir svår, så tag en half tesked eller något mer *Roséns bröstdroppar*.

D:r —d.

Frågor.

N:r 4. Finnes det något sätt att borttaga bläckfläckar från papper i allmänhet och särskildt från en portfölj, inbunden i grönt klotband? *Annie.*

N:r 5. Undertecknad vore särdeles tacksam, om någon ville upplysa honom, huru och hvar plantor af kaffeträdet kunna fås.

Blomstervän.

Svar.

N:r 1. »*Bekymrad husmoder*». Något sätt att förekomma vattenflöde från innanfönstren känner jag ty värr ej till, men ett sätt att med minsta möjliga obehag aflägsna vattnet från fönsterplattan, hvilket jag har användt och funnit praktiskt, kan jag meddela.

En våt ullgarnsända lägges i fönsterplattan invid innanfönstret och dess ena eller bättre båda ändar löpa ned på hvar sin sida om fönstret i en butelj eller annat passande kärl, hvilket kan döljas hängande nedanför fönsterplattan bakom gardinen. Vattnet följer nu tråden ned i kärlet, och man har endast att passa på att tömma detta, när det blir fyldt. Detta enkla sätt att förekomma vattensamling i fönstren är vida att föredraga framför att ständigt stå tillreds att torka bort vattnet.

C. M.

N:r 1. »*Bekymrad husmoder*». Eldning med antracitkol eller koks i kakelugn eller — bättre — i kamin, är det *enda osvikliga* medlet att torka »rinnande innanfönster».

»*Husläkare*».

N:r 3. *Agnes A.* Se här ofvan under rubrik *Matlagning!*

Breflåda.

Stockholmska från Småland. Mycken tack för eder präktiga och väl skrifna uppsats. Skulle ni ej vilja mdedela Iduns läsarinnor flere goda rön, som ni nog säkert är i besittning af?

Aida. För edra många förträffliga rön hembära vi eder vårt tack och bedja eder snart komma åter.

E. S. Öfversättningen kan ej användas. Adress och porto förväntas.

H. Svenskdotter. Eder senaste skrifvelse bär från början till slut vittne *dels* om sårad fåfänga och att ni måtte hafva mycket höga tankar om eder sjelf, *dels* ock om, att ni ej har minsta begrepp om det oerhörda arbete, som är förbundet med utgifvandet af en tidning sådan som Idun. Manuskript tillströmmar från alla håll och blotta genomläsandet af det samma tager en rundlig tid. Det dröjer sålunda i allmänhet 3 à 5 veckor, beroende på skilda omständigheter, innan vi kunna lemna svar. Vi måste naturligtvis gå någorlunda i tur och ordning. Hvad nu edra sända uppsatser beträffar, så lämpa de sig verkligen ej för oss. *Hvarför* skola vi säga eder, då ni infinner eder för att återhemta manuskriptet, hvilket ni ju lofvat. Eller kanske det skulle vara ett hot? I sådant fall var det alldeles förfeladt. — För edert arbete för Iduns spridning, för hvilken ni påstår eder hafva gjort mer än andra, hembära vi eder vår varmaste tacksamhet. Det samma ger er dock ej rättighet att tillegna eder något slags förmynderskap öfver vårt görande och låtande.

Edv. Aldrig? — Kanske dock längre fram!

»—*n, Upsala*». Naturligtvis med största nöje! Låt oss blott veta hennes adress! Tack för löftena!

»*En af Iduns redan många läsarinnor.*» Vi skola taga edert förslag i öfvervägande.

Många matmödrar. Omöjligt åtminstone tills vidare. Hela tidningen är afsedd till inbindning i permar, som vid årets slut komma att tillhandahållas.

Signhild. Lika litet som ert söderns barn lämpade sig för vår kalla nord, lika litet passar er »Marianina» i Iduns spalter.

Fingal. Hur kan ni tänka, att vi i Idun skulle införa dylikt mischmasch? Och sådant vill ni ha betaldt för?

Mina; Elin; —a—r; E. A.; A. C. K.; Alexie; Nana; Emelie; Hogdal; S. A.; a. — n. m. fl. Edra vänliga bidrag hafva med tacksamhet mottagits och skola efter hand införas.

Ailises. Duger ej!

Redaktionen.

Innehållsförteckning:

Farbror Gösta. Af *Ave.* — Några råd till både gamla och unga hustrur. Af *B. S.* — Hemma och ute (notiser). — Qvinnor. Porträttstudier för Idun af *Johan Nordling*. III. Kerstin. — Under drifvan. Poem af *Jacques*. — Metod. Af *Moster Stina*. — Bref kort till tant Anna. Af *Guido*. — Teater och musik. — En lifsuppgift. Berättelse af *Ernst Lundquist*. — Från Iduns läsekrets.

Helsovård. — Toaletten. — Sätt att tvätta och bleka yllekläder, hvilka gulnat af svettning under begagnandet. Af *C. F.* — Matlagning. — Bakning. — Hvarjehanda. — Läkareråd af *D:r —d.* — Frågor. — Svar. — Breflåda.

LEVERIN & C:o
61 Drottninggatan 61
3 tr. upp
få härmed rekommendera sin nya, tidsenliga
FOTOGRAFI-ATELIER
All slags **Fotografering** utföres omsorgsfullt enligt nutidens fordringar.
Med största högaktning
LEVERIN & C:o
[46]

P. G. BJURSTRÖMS
Bosättningsaffär, Lampmagasin och Konsthandel
51 Drottninggatan 51
Stor utställning och försäljning af alla slags Bosättningsartiklar Lyxartiklar och Konstföremål i alla möjliga branscher och former

I stort sortiment från enkla och billiga till de mest eleganta och dyrbara.
Allt till de **billigaste** priser.
[39]

Annonser.

Annonspris: 25 öre pr petitrad (=11 stafvelser).
Ingen annons införes under 1 kr.

Förlofvade.

Hilma Setterbom
och
Waldemar Timén.
Fagersanna. Karlsborg.
Meddelas endast på detta sätt.
[216]

Född.

En *dotter.*
Dannemora grufvor den 9 mars 1888.
Anna Hammarskiöld,
född *Wolfram.* *Arvid Hammarskiöld.*
[217]

PLATSSÖKANDE.

En ung flicka af god familj, med håg och fallenhet för husliga göromål, önskar få gå en god husmoder till handa. Hon är kunnig i finare handarbeten. Tacksamt emottages svar till »Emilia», Oskarshamn, poste restante.
[213]

En 19 års flicka med god uppfostran söker den 1 juni plats i familj för att gå frun till handa eller undervisa minderåriga barn i vanliga skolämnen, handarbete samt musik. Vid ett vänligt bemötande fästes största afseendet. Svar till »B. 19», Iduns Redaktion, Stockholm.
[215]

Ett fruntimmer af god familj med mångårig vana vid landthushåll önskar sig plats som husföreståndersk eller hjelp i hushållet. Hon är äfven kunnig i bokhålleri. Svar till »W. B.», poste restante, Stockholm.
[199]

DIVERSE.

Sommarnöje.

Tre à fyra möblerade rum med kök önskas hyra för instundande sommar utåt saltsjön, högst en timmes väg från hufvudstaden samt med lätta kommunikationer. Svar med uppgift om läge, pris m. m. torde, märkt »L & H», sändas till Iduns Redaktion, Sturegatan 8, Stockholm.
[210]

Doktor C. D. JOSEPHSON,
Hötorget 11, 1 tr.
9—10 och 2—3. Allm. tel. 6910.
Fruntimmerssjukdomar, Förlossningar.
[207]

Mrs ApGeorge gives instruction in English, reading, writing and conversation. Adress 80 A Drottninggatan, first floor.
[77]

Lektioner i knyppling
gifvas à 50 öre i timmen. Beställningar å mönster emottagas. Anmälningstid 11—1. *Lotten Cassel,*
[218] Oxtorgsgatan 8, 2 tr.

Ett godt hem
mot god, billig inackordering erbjudes någon äldre eller yngre dam i en stilla, vacker trakt af Nerike. Svar till »*Hem*», *Askers poststation.* (G. 11693×2) [148]

Unga damer
utbildas med största omsorg vid Fridsta pension i handelsvetenskap och kontorsgöromål i alla affärsgrenar, Svenska språket, Räkning, Skönskrifning, Sång och Musik. Billig inackordering; rum anskaffas åt dem, som blott betala för undervisning. Förfrågningar mot porto besvaras genast af fröken Anna Pira, Fridsta, *Asker*, Örebro län. (G. 11694×2)
[149]

P. W. Karströms förlag,
Mariestad.
Ny, intressant roman!
Oskyldig eller brottslig?
Af
Hugh Conway.
»I detta den utmärkte författarens *sista arbete* uppenbarar sig hans talang som berättare ännu en gång på det mest glänsande sätt.»
Pris 1: 50. [211]

Jernbäraland.
Tidning för Dalarne, Vestmanland och Nerike.
Absolut nykterhetsvänlig.
Utkommer i stort sexspaltigt format första och tredje torsdagen i hvarje månad. Elegant utstyrsel. Rikt och omvexlande innehåll. Fri diskussion under rubrik: »Fria ord». Pris till årets slut: 1 kr. 20 öre. Lösnummer à 8 öre på de flesta tidningskontor.
Förmonlig annonstidning.
Expedition:
Stockholm, Sturegatan n:r 6.
[212]

Andra upplagan
af
Qvinnans ställning i samhället.
Några inlägg i nutidens sociala spörsmål
AF CLARA SMITT.
Första upplagan slutsåldes under loppet af en månad.
[26]

Praktiken.
Fri Diskussion. Almän Folktidning.
Bra Annonstidning.
1,90 kr. endast kostar Praktiken från ***1 April*** till årets ***slut.*** Prenumerera på närmaste postanstalt! ***Alla samhällsklasser*** läsa den. ***Fri Diskussion,*** som är Pr. särskildt egen, ***griper in*** i alla samhälslifvets frågor på ***städadt*** och ***sansadt*** språk. ***Fria*** tankar, korthet, ***liv!*** Väldiga ***andes***trider utkämpas. ***Ingens*** åsikt undertryckes. ***177*** deltagare från hela landet. Såväl den ringe arbetaren som den lärde ***vetenskapsmannen*** debattera. I öfrigt: ledare, insända uppsatser, notiser från in- och utlandet, poem, brev från ***hela*** landet m. m. Pr. är alvarlig, frisinnad och bestämd. Absolut nykterhet! Nystavare, utstyrseln vacker! Pr. skyr den där dåsigheten om ***ditt*** och ***datt.*** Genom utmärkt fördelaktiga anordningar utdelas ***kontanta*** pris. ***Lösnummersförsäljare*** antagas i *alla* städer och större byar. ***Prenumerantsamlare,*** utmärkta vilkor! Vänd Er till Red.!
OBS.! Genom hvarje n:r går en följd av upsatser om ***gräsliga ryska avslöjanden.*** **Red. av Praktiken,** ***Kristinehamn.***
(G. 13365×1) [220]

Endast 25 öre
för häfte om 48 sidor kostar
Debet och Kredit
af *Gustav Freytag.*
Sista häftena lemnas gratis.
Bokförlagsbyrån. [167]

På beställning.
Till ytterligt billiga priser uppritas lediga broderi- och bronsmålningsmönster efter naturliga blommor. Vasagatan 52, 4 tr., kl. 11—3.
[214]

VEEN'S Begär alltid **rena Cacao**
Utsökt qvalitet — Billigt pris.
½ kilo 2: 75; ¼ kilo 1: 50; ⅛ kilo 80 öre.
General-Agent för Sverige:
S. J. NORMAN, Stockholm.
[142] (G. 11476×13)

Maltextrakt-öl,
— det så mycket omtyckta och förordade — från **Gnesta Bryggeri,** finnes fortfarande à 8 öre i *Frans Lundbergs Maltdrycksaffärer,* St. Gråmunkegränd 1 och Stallgatan 1. Allm. Telefoner.
[173]

Tvätt-Inrättningen
55 Nybrogatan. ***Billiga priser.*** Nybrogatan 55.
Obs.! Tvätt utföres äfven af härvarande ordentliga tvätterskor, hemtas och hemsändes, då adress uppgifves pr telefon 43 90 eller pr post.
[74]

Skrif till
K. M. Lundbergs
Bosättningsmagasin
7 Storkyrkobrinken Stockholm Storkyrkobrinken 7
och begär profver och prisuppgifter
å Hvita väfnader till underkläder, Spetsar, Broderier, Duktyger, Handduksväfnader, Lakanväfnader och Sängkläder.
[22]

Möbeltyger.
Obs.! Profver sändas på begäran
Boström & Boström Mattor, m. m.
Stockholm, 18 Drottninggatan 18.
Obs.! Billigaste priser

STOCKHOLM, GERNANDTS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG